

2 тур 2016-2017г.

5 - 8 кластар өсөн интернет-олимпиада яуаптары.

1.Текст.

2.Көнъяк Уралдың иң матур урынында, Бөрйән районында,Башкортостан дәүләт курсаулыгы урынлашкан. **Ул** 1930 йыл ойшторолған. **Уның** майзаны 70 мең гектарзан ашыу. Унда һунарсылык итеүһәм балык тотоу тыйылған, урманды киҫергә һәм даланы һөрөргә ярамай. **Курсаулыкта** эшләүселәрзең күзәтеүе астында бөтә йәнлектәр һәм **коштар** йәшәй. Ғалимдар **унда** йәшәүсе хайуандарзың тормошон өйрәнәләр.

3.Өфө-Башкортостандың баш калаһы.

4.Публицистик стиль.

5. 1)*Йәштәш* - **тиңдәш, тиҫтер,корзаш,тиң, тиң-тош.**

2)*Колау* - **йығылыу**

3)*Яратыу* - **һөйөү, ғишык тотоу**

4)*Ваҡыт* - **дәүер, замана, эпоха**

5)*Матур* - **һылыу, күркәм, сибәр, нәфис, зифа, һокланыс, нәзәкәтле, гүзәл, иҫ киткес**

6)*Бала* - **бәпес, сабий.**

6. Два сапога пара - **ике сабата бер кейем**

Душа нараспашку - **асык куңелле, ябай**

Глаза на мокром месте - **илак,илап бара торған**

Сыграть в ящик - **вафат булыу, гүргә инеү, теге донъяға китеү**

Кот наплакал - **бик аз,эт нуғарыу, йөн тибеу**

Бить баклуши - **ел кыуыу, эт нуғарыу, йөн тибеу**

Пристал как банный лист - **сат йәбешеу, ебәрмәу**

Водить за нос - **төп башына ултыртыу**

Выеденного яйца не стоит - **һукыр тин дә тормай**

На душе кошки скребут - **йөрәк урынында түгел**

7. Атлы барып,йәйәү кайтыу - **өмөт, ышаныс бушка сығыу**

Борсак сәсә - **бик мактанып, хәбәр һөйләй**

Тирмәне шәп тарта - **ашауға бик шәп**

Теш кайрау - **асыу һаклай**

Койорок болғау - **куштанланыу, ярамһакланыу**

Мамай заманында - **әллә касан, бик күптәнге**

Дөйә койороґо ергә еткәс - **тормошка ашмай торған эш-хәл тураһында мысҡыллабырак әйтеу.**

8.Бо(асык)-рон(ябык)-ґо(асык), а(асык)-раґ(ябык)-лан(ябык),
ет(ябык)-меш(ябык), мө(асык)-хәб(ябык)-бәт(ябык),
кур(ябык)-как(ябык), ал(ябык)-маш(ябык)-сы(асык).

9.Кара диңгез- **Беренсе һүзе әйберҙең билдәһен белдереп килгән парлы һүзҙәр айырым языла.**

10. Юл-**даш**, курай-**сы**. һүз яһаусы ялғауҙар

11. Александр Невский-**ҙар**, Суворов-**тар**, Салауат-**тар**, Кутузов-**тар**,

Котовский-**ҙар**, Чапаев-**тар** атта йөрөгәндәр.

12. Илдәр-төп килеш, Һыузар-төп килеш.

13. Тәүәккәл **(сифат)** таш ярыр, **бүлдікһыз(сифат)** баш ярыр.

14. Төп к. фото код ток

Эй.к фото-**ның** код-**тың** ток-**тың**

Төб.к фото-**ға** код-**ка** ток-**ка**

Төш.к фото-**ны** код-**ты** ток-**ты**

Ур.в.к. фото-**ла** код-**та** ток-**та**

Сығ.к. фото-**нан** код-**тан** ток-**тан**

15. Ай уға һәр кис ошо һүззе кабатлаған... **Уға - күрһәтеү алмашы. һәр - билдәләү алмашы.**

16. Кушма кылымдар.

17. Бойорок һөйләм, кәңәште белдерә.

18. Башкортостаным минең(эй.к., тултырыусы), Бүздәгем минең(эй.к., тултырыусы), Һауаһының(эй.к., тултырыусы), минең әсәйем(төп к., тултырыусы), тыуған илкәемдә(эй.к., тултырыусы) йөрәккәйемә(эй.к., тултырыусы), тыуған яктарым(төп к., тултырыусы)

19. Омоформалар.

20. Лингвистик һүзлектәр.